

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobkyně **J.D.**, nar. ..., bytem ..., zastoupena L. L., bytem R. 12, P., obecný zmocněnec, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2013, sp. zn. ... č. j. ...

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žaloba žalobkyně směřuje proti rozhodnutí, které vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí pod č. j. ... dne 24. 4. 2013. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Olomouci č. j. ... ze dne 29. 1. 2013, kterým nebyl žalobkyni přiznán doplatek na bydlení, toto rozhodnutí bylo tedy potvrzeno.

Pokud jde o rozhodnutí žalovaného z 24. 4. 2013, v odůvodnění tohoto rozhodnutí je mimo jiné uvedeno, že z předložené spisové dokumentace bylo zjištěno, že dne 16. 7. 2012 podala J. D. u prvoinstančního správního orgánu žádost o doplatek na bydlení, kdy do okruhu společně posuzovaných osob uvedla R. P., nar. ..., trvale bytem ... Na základě předložených dokladů provedl prvoinstanční správní orgán hodnocení nároku J. D. na dávku pomoci v hmotné nouzi a dne 13. 8. 2012 vyhotovil rozhodnutí, kterým rozhodl doplatek na bydlení jmenované nepřiznat. Proti tomuto rozhodnutí bylo podáno odvolání, na jehož základě bylo rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu z důvodu nezákonnosti zrušeno a vráceno zpět

k novému projednání. Prvoinstančnímu správnímu orgánu bylo stanoveno prokazatelně zjistit a za tím účelem zajistit takové důkazní prostředky, které objektivně prokáží, zda u žalobkyně vznikl či nevznikl nárok na doplatek na bydlení, jeho výši a výplatu, zda byly splněny podmínky nároku na dávku stanovené zejména příslušnými ustanoveními zákona o pomoci v hmotné nouzi, tzn. zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, poté jednotlivé zjištěné rozhodné skutečnosti posoudit, a to zejména ve vzájemných souvislostech a ve věci znovu rozhodnout.

Prvoinstanční správní orgán doplnil spisovou dokumentaci o podklady osvědčující nárok na dávku pomoci v hmotné nouzi, její výši a výplatu, zejména o údaje o příjmech společně posuzovaných osob a údaje o nájemním nebo jiném vztahu k předmětnému bytu. Na základě zhodnocení těchto nových podkladů dospěl k závěru, že nárok žalobkyně na doplatek na bydlení nevznikl a rozhodnutím ze dne 29. 1. 2013 rozhodl doplatek na bydlení jmenované nepřiznat. Důvodem byla skutečnost, že částka příjmů společně posuzovaných osob po odečtení odůvodněných nákladů na bydlení není nižší než částka živobytí společně posuzovaných osob. Proti tomuto rozhodnutí bylo podáno rovněž odvolání a o něm pak bylo rozhodováno žalovaným dne 24. 4. 2013. Žalovaný pak uvedl, že ust. § 33 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi mimo jiné stanoví, že nárok na doplatek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, který užívá byt, a to za podmínky, že po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení (snížených o příspěvek na bydlení poskytovaný ze systému státní sociální podpory (jeho příjem) případně příjem společně posuzovaných osob) zvýšený o vyplácený příspěvek na živobytí je nižší než částka živobytí osoby (případně částka živobytí společně posuzovaných osob). Odstavec 3 a 4 uvedeného ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi pak určuje, že podmínkou nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí. Není-li příspěvek na živobytí osobě poskytován, činí částka živobytí osoby její existenční minimum.

Okruh společně posuzovaných osob pro účely doplatku na bydlení je dle ust. § 8 zákona o pomoci v hmotné nouzi shodný jako u příspěvku na bydlení (poskytovaného ze systému státní sociální podpory), tj. společně posuzovanými osobami jsou všechny osoby, které jsou v témže bytě hlášeny k trvalému pobytu. Podmínka, aby spolu trvale žili a společně uhrazovali náklady na své potřeby, se však nevyžaduje. Okruh společně posuzovaných osob byl tedy stanoven takto: J. D. a R. P., které jsou hlášeny k trvalému pobytu ve stejném bytě na adrese ...

Dle ust. § 35 činí výše doplatku za kalendářní měsíc rozdíl mezi částkou odůvodněných nákladů na bydlení připadající na aktuální kalendářní měsíc, sníženou o příspěvek na bydlení vyplácený v měsíci bezprostředně předcházejícím aktuálnímu kalendářnímu měsíci, a částkou, o kterou příjem osoby (případně společně posuzovaných osob) zvýšený o vyplácený příspěvek na živobytí převyšuje částku živobytí osoby (příp. společně posuzovaných osob).

Za příjem se dle ust. § 9 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi považuje 70% příjmu ze závislé činnosti (a to po odpočtu daně z příjmu a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění), 80% z náhrady mzdy nebo sníženého platu po dobu prvních 21 dnů dočasné pracovní neschopnosti, z dávky nemocenského pojištění a z podpory v nezaměstnanosti a podpory při

rekvalifikaci a 100% ostatních započitatelných příjmů podle zákona o životním a existenčním minimu (např. dávky státní sociální podpory – s výjimkou příspěvku na bydlení, dávky nemocenského a důchodového pojištění, podpora v nezaměstnanosti atd).

Rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem v případě podání žádosti o dávku pomoci v hmotné nouzi je, dle ust. § 10 odst. 2 zákona o hmotné nouzi, období 3 kalendářních měsíců předcházejících měsíci, ve kterém byla podána žádost o dávku.

J. D. uplatnila žádost o doplatek na bydlení u prvoinstančního správního orgánu v měsíci červenci 2012. Rozhodným obdobím, za které byl zjišťován příjem společně posuzovaných osob, byly měsíce červen, květen a duben 2012. Příjem žadatelky a osoby společně posuzované je tvořen starobními důchody těchto osob. J. D. byla v rozhodném období poživatelkou starobního důchodu ve výši ... Kč měsíčně a R. P. ve výši ... Kč měsíčně. Pro účely doplatky na bydlení byl rovněž zohledněn příspěvek na živobytí, poskytovaný v rozhodném období J. D. v celkové výši ... Kč. Rozálii Pilarové příspěvek na živobytí poskytován nebyl.

Do odůvodněných nákladů na bydlení se v souladu s ust. § 34 zákona o pomoci v hmotné nouzi započítává nájemné (příp. obdobné náklady spojené s družstevní a vlastnickou formou bydlení) a pravidelné úhrady za služby spojené s užíváním bytu, a dále úhrada prokazatelné nezbytné spotřeby energií (tj. úhrada dodávky a spotřeby el. energie, plynu, případně výdaje na další druhy paliv, a to ve výši, která je v místě obvyklá).

Žalovaný uvedl, že prvoinstanční správní orgán v souladu s ust. § 34 zákona o pomoci v hmotné nouzi započítal do odůvodněných nákladů na bydlení J. D. v měsíci červenci 2012 náklady v celkové výši 5.806 Kč (tj. náklady na dodávku elektřiny, nájemné a náklady za služby). Odvolací orgán konstatoval, že prvoinstanční správní orgán stanovil výši odůvodněných nákladů na bydlení na základě doložených dokladů, a to v souladu s ust. § 34 zákona o pomoci v hmotné nouzi.

Částka živobytí J. D. a společně posuzované osoby byla stanovena dle ust. § 3 zákona o životním a existenčním minimu (resp. § 2 nařízení vlády č. 409/2011 Sb. o zvýšení částek životního minima a existenčního minima) v návaznosti na ust. § 33 odst. 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi ve výši ... Kč měsíčně (tj. ... Kč rovná se částka životního minima J. D., která je posuzovaná jako první v pořadí + navýšení částky životního minima o ... Kč z důvodu dietního stravování u diabetické diety + .. Kč existenční minimum R. P., které není poskytován příspěvek na živobytí).

Výše doplatku na bydlení u J. D. pro měsíc červenec 2012 stanovená v souladu s ust. § 35 zákona o pomoci v hmotné nouzi, se tedy vypočítá z následujících údajů:

odůvodněné náklady na bydlení	... Kč
příspěvek na bydlení	.. Kč (v rozhodném období nebyl vyplácen)

příjem zvýšený o příspěvek na živobytí ... Kč (.....)

živobytí ... Kč (.....)

Jestliže výše doplatku na bydlení činí rozdíl mezi částkou odůvodněných nákladů na bydlení (snížených o vyplacený příspěvek na bydlení) a částkou, o kterou příjem osoby a společně posuzované osoby (zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí) převyšuje částku živobytí společně posuzovaných osob, je výpočet následující:

$$(\dots \text{Kč} + \text{Kč}) - (\dots \text{Kč} - \dots \text{Kč}) = \dots \text{Kč} + \dots \text{Kč} = - \dots \text{Kč}.$$

Z výše uvedeného, tj. vypočtené záporné částky je zřejmé, že příjem J. D. a pro účely doplatku na bydlení společně posuzované R. P. v měsíci červenci 2012 převýšil po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení částku živobytí společně posuzovaných osob o ... Kč.

Nárok na doplatek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, jestliže by jeho příjem a příjem společně posuzované osoby (zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí) po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení (snížených o příspěvek na bydlení) byl nižší než částka živobytí společně posuzovaných osob. Jestliže tedy příjem J. D. a společně posuzované osoby po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení převyšuje částky živobytí těchto osob, není splněna podmínka nároku na doplatek na bydlení a není možné jmenované doplatek na bydlení přiznat.

Dále uvedeno v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, že R. P. nemůže být společně posuzovanou osobou, že nemá vyživovací povinnost vůči své sestře J. D., nevedou společnou domácnost, každá si hradí na své potřeby sama. K tomu odvolací orgán uvedl, že pro účely doplatku na bydlení se společně posuzují ty osoby, které jsou v témže bytě hlášeny k trvalému pobytu. Podmínka, aby spolu trvale žily a společně uhrazovaly náklady na své potřeby, se nevyžaduje. J. D. i R. P. jsou trvale hlášeny k pobytu ve stejném bytě a proto je nezbytné považovat je pro účely doplatku na bydlení za osoby společně posuzované. Nemůže být přisvědčeno tomu, že tímto přístupem dochází k sociálnímu vylučování. Předpokládá se, že tyto osoby se na nákladech spojených s užíváním bytu dělí rovným dílem. Poznámka týkající se v této souvislosti ust. § 33 odst. 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi je bezpředmětná. Netýká se společného posuzování J. D. s R. P.. Tímto ustanovením je řešeno určení nájemcem i osoby, které užívají jinou než nájemní formu bydlení (domovy pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením, chráněné bydlení atd.). Dále v rozhodnutí uvedeno, že k námitce účastníka řízení týkající se porušení čl. 3 Listiny základních práv a svobod nelze přisvědčit, jelikož J. D. nebylo upřeno žádné právo z důvodu pohlaví, rasy či barvy pleti, ani příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu či postavení, nebylo ji zakázáno rozhodovat se svobodně o své národnosti a nebyla jí způsobena újma na právech. Námitce porušení čl. 30 Listiny nelze rovněž přisvědčit. Dle tohoto článku má každý, kdo je v hmotné nouzi, právo na takovou pomoc, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek. Dle odst. 3 pak podrobnosti pomoci stanoví zákon. Jelikož předmětem řízení byl nárok na dávku pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení, jsou podmínky nároku na dávku pomoci v hmotné nouzi stanoveny zákonem o pomoci v hmotné nouzi. Odvolacím správním orgánem bylo zjištěno, že při rozhodování o nároku na dávku

pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení, tj. při aplikaci příslušných ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi nedošlo ze strany prvoinstančního správního orgánu k porušení tohoto právního předpisu, bylo postupováno v souladu s platnými právními předpisy, určujícími podmínky nároku na dávky pomoci v hmotné nouzi, včetně správního řádu. Dále uvedeno, že namítané zohlednění existenčního minima v případě R. P. při hodnocení nároku J. D. na doplatek na bydlení je v souladu s ust. § 33 odst. 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi, který je nadřazen zákonu o životním a existenčním minimu, resp. je specifickým zákonem určujícím konkrétní pravidla a podrobné podmínky nároku na dávku pomoci v hmotné nouzi, jejich výši a výplatu. Citované ustanovení jednoznačně stanoví, že pro účely doplatku na bydlení činí částka živobytí osoby, které není poskytován příspěvek na živobytí, existenční minimum. Jestliže R.P. je pro účely doplatku na bydlení společně posuzovanou osobou a jestliže jí není poskytován příspěvek na živobytí (nebyla tak zkoumána částka živobytí dle ust. § 24 až 27 zákon o pomoci v hmotné nouzi), je nezbytné částku živobytí této osoby stanovit ve výši jejího existenčního minima.

S výše uvedeným rozhodnutím žalovaného žalobkyně nesouhlasila, trvala na tom, že jí má být při správném výkladu zákona o hmotné nouzi přiznán doplatek na bydlení, který v případě, že jí není přiznán ji v konečném důsledku sociálně vylučuje a nutí ji parazitovat na důchodu své starší sestry R. P., která musí za žalobkyni platit nájemné. Nesouhlasila s tím, jak tvrdil správní orgán, že tento postupuje dle zákona a upozornila na ust. čl. 41 Listiny základních práv a svobod, ve které jsou vyjmenované články, které může zákonodárce měnit podle libovůle, jak se mu zrovna hodí. Žalobkyně tvrdí, že v jejím případě, pokud jde o rozhodnutí žalovaného, se jedná o diskriminaci podle čl. 3 Listiny, neboť kvůli špatnému sociálnímu postavení žalobkyně ji stát neumožňuje hradit nájem v takové míře, která je stanovena občanským zákoníkem v § 689 a přitom jmenovaná splňuje veškeré požadavky, které na ni klade zákon o hmotné nouzi a přitom zákon o rodině taktéž jasně stanoví, že mezi žalobkyní a její sestrou R.P. není vyživovací povinnost. Dále uvedla, že trvá na tom, že správní orgány i vláda nenaplnují v jejím případě článek 30 Listiny, neboť ten konstatuje, že: občané mají právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti k práci, jakož i při ztrátě živitele a každý, kdo je v hmotné nouzi, má právo na takovou pomoc, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek.

Mezi základní životní podmínky patří i bydlení a hrazení nákladů spojených s tímto bydlením. Dále uvedla, že nesouhlasí s tím, že u její sestry R. P. je používáno existenční minimum, i když ust. § 5 zákona 110/2006 Sb., o existenčním minimu, to přímo zakazuje. Tedy jedná se o libovůli při výkladu zákona a nerespektování zákonných norem. Trvala na přezkoumání rozhodnutí žalovaného, neboť byly porušeny její základní práva a svobody stanovené v čl. 3 Listiny, dále se odvolávala na ust. § 48 odst. 2 písm. c) soudního řádu správního a dále měla za to, že celou věc by měl posoudit Ústavní soud, aby zhodnotil ústavnost dotčených právních předpisů, které použil správní orgán v její věci, tedy zákony č. 111/2006 Sb., a 110/2006 Sb.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný konstatoval skutečnosti, které uvedl v odůvodnění svého rozhodnutí a dodal, že jestliže zákon o pomoci v hmotné nouzi jasně stanoví, že pro účely doplatku na bydlení se společně posuzují osoby, které jsou v témže bytě hlášeny k trvalému pobytu, znamená to, že se posuzuje a hodnotí příjem těchto společně posuzovaných osob. Žalobkyně i R. P. jsou k trvalému pobytu hlášeny společně ve stejném bytě. Přestože vyživovací povinnost mezi sourozenci není stanovena žádným právním

předpisem a ke vzájemnému přispívání na výživu žalobkyně, ani R. P. nebyla atakována, v kontextu ust. § 8 zákona o hmotné nouzi se předpokládá, že tyto osoby se na nákladech spojených s užíváním bytu dělí rovným dílem.

Dále žalovaný uvedl, že žalobkyně v podané žalobě namítá zohlednění existenčního minima u R. P. při výpočtu výše dávky. K tomu uvedl, že částka živobytí žalobkyně a společně posuzované osoby byla stanovena dle ust. § 33 odst. 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi, v návaznosti na ust. § 3 zákona o životním a existenčním minimu (resp. § 2 nařízení vlády č. 409/2011 Sb., o zvýšení částek životního minima a existenčního minima). Zákon o pomoci v hmotné nouzi je nadřazen zákonu o životním a existenčním minimu, resp. je specifickým zákonem určujícím konkrétní pravidla a podrobné podmínky nároku na dávky pomoci v hmotné nouzi, jejich výši a výplatu. Citované ustanovení jednoznačně stanoví, že pro účely doplatku na bydlení činí částky živobytí osoby, které není poskytován příspěvek na živobytí, existenční minimum. Jestliže R. P. je pro účely doplatku na bydlení společně posuzovanou osobou a jestliže jí není poskytován příspěvek na živobytí (nebyla tak zkoumána částka živobytí dle ust. § 24 až § 27 zákona o pomoci v hmotné nouzi), je nezbytné částku živobytí této osoby stanovit ve výši jejího existenčního minima.

Žalovaný uvedl, že se ve svém rozhodnutí podrobně zabýval posouzením nároku na dávku v daném případě, postupoval přitom v souladu s platnou právní úpravou, a vypořádal se se všemi námitkami zástupce žalobkyně.

Žalovaný na základě uvedených skutečností je přesvědčen, že hodnotil nárok žalobkyně na dávku pomoci v hmotné nouzi v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o hmotné nouzi i zákona o životním a existenčním minimu, byl dostatečně zjištěn stav věci, o němž nelze mít důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad úkonu s požadavky uvedenými v právních předpisech a že rozhodl v souladu se zákony a věcně správně.

Navrhoval proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Z připojeného správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně podala žádost o doplatek na bydlení na Úřadu práce ČR, Krajské pobočce v Olomouci dne 16. 7. 2012. V žádosti uvedla, že bydlí v bytě na ulici ... č.p. ..., č.o. Dále v žádosti uvedla, že v uvedeném bytě je k trvalému pobytu společně s ní hlášena a byt také skutečně užívá R. P.

Dále pak bylo zjištěno, že žalobkyně pobírá starobní důchod ve výši ... Kč měsíčně, dále že jí byl zvýšen příspěvek na živobytí z částky ...Kč na částku ...Kč ode dne 1. 5. 2012. Dále pak bylo zjištěno z rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajská pobočka v Olomouci, kontaktní pracoviště Prostějov ze dne 27. 12. 2012 č. j. ..., že žalobkyni byla zamítnuta její žádost o dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 1. 7. 2012.

Pokud pak jde o Rozálii Pilarovou, bylo zjištěno, že se jedná o sestru žalobkyně, R. P. bydlí ve stejném bytě, na stejné adrese jako J. D. a je poživatelkou starobního důchodu ve výši .. Kč, když o tomto je ve správním spise potvrzení ČSSZ.

Soud pak na tomto místě uvádí, že zásadní žalobní námitkou žalobce bylo to, že žalobkyně nemá být posuzována společně s R. P., tedy nemají být posuzováni jako osoby společně posuzované, neboť společně nevedou domácnost, pouze bydlí v jednom bytě a dále pak, že pokud jde o R. P., nemá být používáno existenční minimum, neboť je poživatelkou starobního důchodu a ust. § 5 zákona č. 110/2006 Sb., o životním minimu, to jasně zakazuje.

Zhodnocení a posouzení věci krajským soudem.

Žaloba není důvodná.

Soud uvádí, že podmínky na doplatek na bydlení upravuje ust. § 33 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.

Dle § 33 odst. 1 nárok na doplatek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, který užívá byt, jestliže by po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení snížených o příspěvek na bydlení podle jiného právního předpisu (§ 24 a 25 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře) byl

- a) jeho příjem (§ 9 odst. 1) zvýšený o vyplácený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí osoby (§ 24),
- b) příjem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 1) zvýšený o vyplácený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí společně posuzovaných osob (§ 24).

Podle odst. 2 § 33 podmínkou nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí. Doplatek na bydlení lze přiznat s přihlédnutím k jejím celkovým sociálním a majetkovým poměrům také osobě, které příspěvek na živobytí nebyl přiznán z důvodu, že příjem osoby a společně posuzovaných osob přesáhl částku živobytí osoby a společně posuzovaných osob, ale nepřesáhl 1,3 násobek částky živobytí osoby a společně posuzovaných osob.

Podle odst. 3 § 33 není-li příspěvek na živobytí poskytován, činí částka živobytí osoby její existenční minimum. V případě, že je osoba společně posuzována s dalšími osobami (§ 2 odst. 1), činí jejich živobytí součet existenčních minim osob, které nejsou nezaopatřenými dětmi, a součet životních minim nezaopatřených dětí.

Podle § 33 odst. 4 v případě hodných zvláštního zřetele může orgán pomoci v hmotné nouzi určit, že za nájemce považuje pro účely doplatku na bydlení i osobu dlouhodobě užívající jinou než nájemní formu bydlení. Za případ hodný zvláštního zřetele se považuje též

ubytování osob v domovech pro seniory, v domovech pro osoby se zdravotním postižením, domovech se zvláštním režimem a v chráněném bydlení podle zákona o sociálních službách. Ustanovení odstavce 2 věty první a odst. 7 v těchto případech neplatí.

Krajský soud v Brně v tomto případě odkazuje na rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2008, č. j. 6Ads 98/2008 – 53, který se otázkou doplatku na bydlení v kasačním řízení zabýval a pro nyní posuzovaný případ z něho soud cituje následující:

Stěžovatelka žádala o doplatek na bydlení; jedná se o dávku v systému hmotné nouze, jež představuje provedení garance ústavně zaručeného práva (čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) na takovou pomoc státu, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek. Tohoto práva se lze domáhat pouze v mezích zákonů, které ustanovení čl. 30 odst. 2 Listiny provádějí (čl. 41 odst. 1 Listiny základních práv a svobod).

Zákon o pomoci v hmotné nouzi jednak upravuje definici stavu hmotné nouze (§ 2), jednak podmínky nároku na doplatek na bydlení (§ 33). Konstrukce dávek v systému hmotné nouze vychází z porovnání příjmů žadatele o dávku (a případně za stanovených podmínek osob s ním společně posuzovaných) z částkami potřebnými k zajištění jeho (jejich) živobytí, popřípadě s částkami nutnými k zabezpečení tzv. odůvodněných nákladů na bydlení.

Za situace, kdy v částkách živobytí nejsou zahrnuty prostředky nutné k úhradě nezbytných nákladů bydlení (srov. § 24 zákona o pomoci v hmotné nouzi a § 1 odst. 3 zákona o životním a existenčním minimu), je nutné mít na zřeteli, že prostřednictvím dávek v systému hmotné nouze, stát garantuje žadateli o dávku (popř. s ním osobám společně posuzovaným), že jejich příjem neklesne pod hranici, která je určena jako nutná k zajištění výživy a osobních potřeb (a v tomto smyslu nezbytná pro zajištění základních životních podmínek).

Pro vznik nároku na doplatek na bydlení v systému hmotné nouze (srov. § 33 odst. 1 a 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi) musejí být kumulativně splněny tyto podmínky: žadatel musí mít nárok na příspěvek na bydlení ze systému státní sociální podpory (zákon o státní sociální podpoře), nárok na příspěvek na živobytí ze systému hmotné nouze (§ 2 odst. 2 písm. a) a § 21 zákona o pomoci v hmotné nouzi) a musí být nájemcem (vlastníkem) bytu, který užívá. Pokud splní všechny tyto podmínky, pak za situace, kdy jeho příjem po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení je nižší než částka na živobytí, vznikne mu nárok na doplatek na bydlení. Tím, že zákon o hmotné nouzi takto vzájemně provázal podmínky pro vznik nároku na doplatek na bydlení, vyjádřil záměr přispívat ze systému pomoci v hmotné nouzi na náklady bydlení jen relativně úzce vymezené ve skupině osob s nízkými příjmy.

Z konstrukce příspěvku na bydlení jako dávky státní sociální podpory (§ 24 zákona o státní sociální podpoře), příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení jako dávek hmotné nouze lze dovodit, že zákon stanovil jako sociálně únosnou hranici příjmů, které musí každá osoba vynaložit na bydlení, 30 % příjmů. Dávky na úhradu nákladů spojených s bydlením pak jsou poskytovány pouze v případě, že určitým způsobem definované náklady bydlení přesáhnou tuto hranici s cílem zachovat žadateli takovou částku příjmů, aby jeho

výživa a základní osobní potřeby byla zajištěny na zákonem stanovené úrovni (prostředky na živobytí).

Stěžovatelka požadovala v měsíci únoru 2008 doplatek na bydlení; její odůvodněné náklady na bydlení byly žalovaným pro toto období (únor 2008) stanoveny částkou ... Kč (tato skutečnost nebyla a není předmětem sporu). Stěžovatelka užívá byt, jehož je nájemkyní, v němž jsou hlášeny k trvalému pobytu další 3 osoby (její tři nezaopatření nezletilí sourozenci); byt tedy užívají 4 osoby v něm hlášené k trvalému pobytu. Tyto osoby tvoří společenství pro posouzení nároku na příspěvek na bydlení v systému státní sociální podpory (§ 7 odst. 6 zákona o státní sociální podpoře). Institut tzv. společně posuzovaných osob zde vyjadřuje princip, že stát podpoří dávkou systému státní sociální podpory jen takové společenství osob, které společně (ze společných příjmů) uhrazuje na bydlení více než 30 % společných příjmů. Poněvadž bydlí společně v jednom bytě, je důvodné, aby se společně podíleli na úhradě tohoto bydlení. V tomto případě se odhlíží od jakýchkoliv vzájemných rodinných a vyživovacích povinností. Je to logické, neboť stát tak nepřímou vyžaduje, aby se ti, kdo užívají společně určitý typ bydlení, všichni podíleli na úhradě jeho nákladů. Náklady bydlení také s počtem osob užívajících byt rostou (zejména v položkách služeb a energií) a není přijatelné, aby stát fakticky z prostředků státního rozpočtu přispíval na bydlení pouze nájemci (vlastníku), jemuž svědčí právní povinnost náklady hradit, bez ohledu na skutečnost, že takový byt užívají ještě další osoby s vlastními příjmy.

Jak krajský soud již citoval výše, podmínky nároku na doplatek na bydlení jsou upraveny v § 33 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi a právě rozsudek NSS č. j. 6Ads 98/2008 – 53 podrobně rozebírá, co musí být splněno, aby žadateli vznikl nárok na doplatek na bydlení. Z výkladu ustanovení § 33 zákona č. 111/2006 Sb., tak jak bylo provedeno NSS ve shora citovaném rozsudku, musí být **kumulativně** splněny tři podmínky:

- 1) žadatel musí mít nárok na příspěvek na bydlení ze systému státní sociální podpory
- 2) musí mít nárok na příspěvek na živobytí ze systému v hmotné nouzi a
- 3) musí být nájemcem (vlastníkem) bytu, který užívá.

V daném případě však bylo zcela jednoznačně zjištěno, že pokud jde o žalobkyni, rozhodnutím Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Olomouci kontaktní pracoviště Prostějov ze dne 27. 12. 2012 byla žalobkyni zamítnuta žádost o dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 1. 7. 2012.

Žalobkyně tedy zcela evidentně jednu ze tří podmínek, když všechny tři musí být splněny, nesplnila. Tedy nemá nárok na příspěvek na bydlení.

Ostatní dvě podmínky, a to nárok na příspěvek na živobytí, a to, že je nájemkyní bytu, v němž bydlí, splnila.

Vzhledem k tomu, že nesplnila žalobkyně jednu ze tří podmínek pro nárok na doplatek na bydlení stanovené v § 33 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., nemohl jí být v žádném případě přiznán správním orgánem doplatek na bydlení.

Z těchto důvodů požadavek žalobkyně důvodný není, správní orgány rozhodovaly v souladu se zákonem, když žalobkyni doplatek na bydlení nepřiznaly.

K žalobním námitkám žalobkyně, již nad rámec posouzení věci, soud uvádí, že pokud jde o R. P., byla tato správně posuzovaná společně s žalobkyní, v tomto směru soud odkazuje již na citovaný rozsudek NSS a soud zaujímá také stanovisko, že správní orgány správně posuzovaly příjmy jak žalobkyně, tak osoby s ní společně posuzované Rozálie Pilarové.

V žádném případě v případě žalobkyně nedošlo k porušení čl. 30 Listiny základních práv a svobod, když v tomto směru soud rovněž odkazuje na citované odůvodnění z rozsudku NSS č. j. 6Ads 98/2008 – 53 a i pokud jde o tvrzenou diskriminaci dle čl. 3 Listiny základních práv a svobod (základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyky, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení).

Nebylo prokázáno ze správního spisu, že by při zjišťování skutkového stavu věci, či při aplikaci příslušných ustanovení zákonů na situaci žalobkyni, k jakékoliv diskriminaci vůči její osobě došlo.

Soud tedy dospěl, jak uvedl, že žaloba žalobkyně není důvodná a jako takovou jí dle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správní (dále jen „s.ř.s.“) zamítl.

Pokud jde o náklady řízení, žalobkyně ve věci neměla úspěch, náklady řízení jí tedy nebyly přiznány, pokud jde o žalovaného, tomu kromě běžné úřední činnosti, žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 7. května 2014

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Marie Šeregelyová